

1

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

19 червня 2019 року № 12

м. Суми

Справа №02-06/10-2018

**Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної конкуренції
та накладення штрафу**

Спільне підприємство «Радміртех» у формі товариства з обмеженою відповідальністю, юридична адреса: Харківська обл., місто Харків, вул. Академіка Павлова, 271,61054; місцезнаходження: м. Харків, проспект Московський, буд. 199, ідентифікаційний код юридичної особи: 31559582 (далі СП «Радміртех», Товариство).

СП «Радміртех» у листах від 15.04.2014 № 49 та від 11.04.2018 № 589, надісланих ПАТ «Сумигаз» на звернення останнього, було повідомлено інформацію стосовно того, що виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування вузлів обліку газу (далі – ВОГ) виробництва СП «Радміртех» може здійснюватися лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника.

За результатами розгляду адміністративною колегією Сумського обласного територіального відділення АМКУ справи №02-06/10-2018 дії СП «Радміртех» визнано порушенням, передбаченим статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, через іншу особу (ПАТ «Сумигаз») шляхом повідомлення невизначеному колу осіб відомостей, які приписують повноваження, яких СП «Радміртех» не має, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів (робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання.

На порушника накладено штраф у розмірі 17 000 грн.

Адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду подання від 03.06.2019 №27 про попередні висновки у справі № 02-06/10-2018 та матеріалів справи,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

(1) Розгляд справи № 02-06/10-2018 (далі – Справа) здійснюється у зв'язку з наявністю в діях СП «Радміртех» у формі ТОВ (ідентифікаційний код 31559582) ознак порушення, передбаченого статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, через іншу особу (ПАТ «Сумигаз») шляхом повідомлення невизначеному колу осіб відомостей, які приписують повноваження, яких СП «Радміртех» не має, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів (робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання.

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

(2) **Відповідач** - СП «Радміртех» зареєстроване в Єдиному державному реєстрі про включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу 06.06.2001, дата запису: 27.10.2004, номер запису: 1 480 120 0000 002917; основним видом діяльності є: виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації (код КВЕД 26.51).

- (3) СП «Радміртех» має ліцензію Державної архітектурно-будівельної інспекції України на здійснення господарської діяльності, пов'язаної із будівництвом об'єктів IV і V категорії складності (за переліком робіт згідно з додатком), видану 03.11.2015 (строк дії до 19.10.2020), та Дозвіл Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України №529.14.63, виданий 19.06.2014 на виконання робіт підвищеної небезпеки, Сертифікат на систему управління якістю, виданий Національним органом України з сертифікації, зареєстрований у Реєстрі Системи сертифікації УкрСЕПРО 16.01.2016 за №UA 2.003.09536-16 (дійсний до 15.01.2021).
- (4) У відповідності до отриманих ліцензій та дозволів СП «Радміртех» здійснює розробку, виробництво, монтаж, встановлення, ремонт та технічне обслуговування контрольно-вимірювальних приладів, надає послуги з проведення робіт метрологічної діяльності, інжинірингових робіт.
- (5) **Заявник** – товариство з обмеженою відповідальністю «ІБК «Гідросфера» (ідентифікаційний код юридичної особи – 36437226, юридична адреса: м. Суми, вул. 20 років Перемоги, 10, місцезнаходження: м. Суми, вул. Ветрова, 4) (далі – ТОВ «ІБК «Гідросфера»), основним видом діяльності є монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування (код КВЕД 43.22), дата державної реєстрації: 11.06.2009, номер запису: 1 632 102 0000 007249.
- (6) ТОВ «ІБК «Гідросфера» має ліцензії Державної архітектурно-будівельної інспекції України серія АЕ, №280332 на здійснення господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури (за переліком робіт згідно з додатком), від 29.11.2013 та від 27.12.2018 №79-Л; Дозвіл Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України на виконання робіт підвищеної небезпеки №485.1359 від 30.09.2013 (строк дії до 30.09.2018) та Дозвіл Державної служби України з питань праці управління Держпраці у Сумській області №328.1859 від 04.10.2018 (строк дії до 04.10.2023).
- (7) Згідно з одержаними у встановленому порядку ліцензіями та дозволами ТОВ «ІБК «Гідросфера» виконує наступні роботи:
- демонтаж, монтаж, налагоджування і технічне обслуговування лінійних частин, запірно-регулюючої арматури та інших пристроїв на зовнішніх та внутрішніх газопроводах, з надмірним тиском до 0,3 МПа;
 - демонтаж, монтаж, налагоджування і технічне обслуговування комерційних вузлів обліку газу на зовнішніх та внутрішніх газопроводах, з надмірним тиском до 0,3 МПа;
 - демонтаж, монтаж, налагоджування та технічне обслуговування лічильників газу (GMS, Actaris, Delta, RVG, PГ, PГ, PГ-K, ТЕМП, ЛГ, ЛГ-K, СГ, ELSTER TRZ, КУРС-01 та інші) комерційних вузлів обліку газу на зовнішніх та внутрішніх газопроводах, з надмірним тиском до 0,3 МПа;
 - демонтаж, монтаж, налагоджування та технічне обслуговування коректорів об'єму газу (ОЕ-VT, ОЕ-VPT, В-25, ТАНДЕМ, УНІВЕРСАЛ, КПЛГ-1.02, ВЕГА, ВЕГА-1.01, ВЕГА-2.01 та інші) комерційних вузлів обліку газу на зовнішніх та внутрішніх газопроводах, з надмірним тиском до 0,3 МПа;
 - демонтаж, монтаж, налагоджування та технічне обслуговування систем КВПтаА і диспетчеризації на базі GSM радіомодемів (iMod-Vega, MC-iMod-Vega, ТКБ та інші) комерційних вузлів обліку газу на зовнішніх та внутрішніх газопроводах, з надмірним тиском до 0,3 МПа,
 - підготовка лічильників та коректорів газу до державної метрологічної перевірки;
 - спільно з представниками Держстандартметрології проведення процедури державної метрологічної повірки лічильників газу.
- (8) Враховуючи те, що відповідно до пункту 14 постанови Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 №1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів,

устаткування підвищеної небезпеки» дія отриманих у встановленому порядку дозволів поширюється на всю територію України, то ТОВ «ІБК «Гідросфера» та СП «Радміртех» є потенційними конкурентами на ринку демонтажних (монтажних) робіт комерційних вузлів обліку газу, пов'язаних з їх підготовкою до проведення метрологічної повірки та ринку робіт по монтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу комерційного ВОГ та їх налагодженню.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) Сумським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 16.03.2018 №8-01/136-АМ) в межах своєї компетенції здійснено розгляд заяви ТОВ «ІБК «Гідросфера».
- (10) З метою з'ясування обставин, викладених у вказаній заяві, на адресу Головного управління Держпраці у Харківській області ПАТ «Сумигаз» та СП «Радміртех» були надіслані відповідні вимоги про надання інформації та копій відповідних документів.
- (11) У зв'язку з наявністю у діях спільного підприємства «Радміртех» у формі товариства з обмеженою відповідальністю, які полягали у поширенні інформації щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових частин ВОГ виробництва СП «Радміртех» *лише фахівцями, які пройшли навчання на базі заводу-виробника*, ознак порушення, передбаченого статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, безпосередньо та через іншу особу (ПАТ «Сумигаз») шляхом повідомлення невизначеному колу осіб відомостей, які приписують повноваження, яких СП «Радміртех» не має, що можуть вплинути на наміри інших осіб щодо придбання товарів (робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання, розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 05.06.2018 №23 розпочато розгляд справи №02-06/10-2018.
- (12) За результатами розгляду справи було складено подання про попередні висновки у справі № 02-06/10-2018 від 03.06.2019 №27, копію якого відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 № 169-р) (зі змінами), надіслано сторонам у Справі.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (13) На початку 2018 року до ТОВ «ІБК «Гідросфера» почали надходити претензії від замовників його послуг, пов'язані з тим, що ПАТ «Сумигаз» відмовляє останнім у прийнятті на облік комерційних вузлів обліку газу, мотивуючи тим, що вони були виконані ТОВ «ІБК «Гідросфера», яке не мало права їх виконувати.
- (14) Так, ПАТ «Сумигаз» листом від 08.02.2018 № Sm02.4-CL-666-0218 повідомило ВП «Сумське територіальне управління» філії «БМЕС» ПАТ «Укрзалізниця» про те, що воно не може провести роботи з опломбування ВОГ (після проведення робіт з ремонту та монтажу коректора газу Вега-1.01), оскільки відповідно до листа виробника – СП «Радміртех» від 15.04.2014 № 49 (копія наявна у матеріалах справи) встановлення, монтаж, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування необхідно проводити лише фахівцями, які пройшли навчання на базі заводу-виробника.
- (15) У зв'язку із зазначеним ПАТ «Сумигаз» запропонувало ВП «Сумське територіальне управління» філії «БМЕС» ПАТ «Укрзалізниця» надати Товариству підтвердження кваліфікації осіб, задіяних у демонтажі/монтажі, обслуговуванні та експлуатації засобів вимірювальної техніки, які належать підприємству.

- (16) Окрім вказаного, до ТОВ «ІБК «Гідросфера» надійшов претензійний лист від іншого замовника - Глухівський міськрайцентр зайнятості (лист від 22.02.18р № 01-15/153) про те, що ПАТ «Сумигаз» (лист від 13.02.2018 №Sm02.4-CL-784-0218) відмовило замовнику у розпломбуванні ВОГ з тих же підстав, посилаючись на лист СП «Радміртех» від 15.04.2014 №49.
- (17) На повторне звернення Глухівського міськрайцентру зайнятості (лист від 28.03.2018 №01-15/242) ПАТ «Сумигаз» зазначає: *«Згідно роз'яснення від виробника обладнання (ТОВ СП «Радміртех») (від 11.04.2018 №589, копія наявна у матеріалах заяви): «К установке, монтажу, обслуживанию, вводу в эксплуатацию, в т.ч. наладке и программированию приборов учета средств передачи данных, систем и элементов телеметрии производства СП Радмиртех допускаются исключительно представители организаций, прошедших курс обучения на базе завода-изготовителя и имеющие соответствующий сертификат»* (мовою оригіналу).
- (18) На підставі цього ПАТ «Сумигаз» у зазначеному листі робить висновок: *«У зв'язку з цим ТОВ «ІБК «Гідросфера» не може виконувати роботи з налагодження засобу передачі даних, а має дозвіл на виконання лише монтажу-демонтажу лічильника газу.*
Виходячи з вищевикладеного, приймання в експлуатацію після проведення реконструкції та облаштування Вашого вузла обліку засобом дистанційної передачі даних, буде проведено лише після підтвердження кваліфікації осіб задіяних у налагодженні засобу дистанційної передачі даних з урахуванням вищезазначених вимог» (мовою оригіналу).
- (19) Тобто, причиною неприйняття робіт, виконаних ТОВ «ІБК «Гідросфера», стала поширена СП «Радміртех» інформація щодо виключної можливості проводити монтажні та налагоджувальні роботи на пристроях виробництва СП «Радміртех» суб'єктами господарювання, працівники яких пройшли навчання на базі Відповідача та отримали відповідний сертифікат.

5. ПРАВОВА ОЦІНКА ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (20) В даній Справі необхідно приділити увагу визначенню нормативно-правової бази, яка регулює відносини у сфері діяльності на ринку освітніх послуг, а також підтвердження кваліфікації осіб, що надають послуги на ринку робіт по монтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу комерційного ВОГ, та їх налагодженню. Така необхідність викликана у зв'язку з дослідженням законності розповсюдження інформації СП «Радміртех» стосовно безумовної наявності у суб'єктів господарювання сертифікатів, які підтверджують проходження навчання працівників із встановлення обладнання на базі заводу-виробника.
- (21) Для з'ясування вичерпного та одночасно достатнього переліку дозвільних документів, які надають право здійснювати діяльність на ринку освітніх послуг (навчання/підвищення кваліфікації на базі заводу - виробника) та ринку демонтажних (монтажних) робіт комерційних вузлів обліку газу, пов'язаних з їх підготовкою до проведення метрологічної перевірки, та ринку робіт по монтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу комерційного ВОГ, та їх налагодженню та ринку освітніх послуг було здійснено аналіз Закону України «Про освіту», "Про професійно-технічну освіту", постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

- (22) Пунктом 6 частини 1 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» передбачено ліцензування освітньої діяльності, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених спеціальними законами у сфері освіти.
- (23) Статтею 19 Закону України "Про професійно-технічну освіту" також встановлено, що заклади професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форм власності та підпорядкування розпочинають діяльність, пов'язану з підготовкою кваліфікованих робітників та наданням інших освітніх послуг, після отримання ліцензії. Ліцензія видається у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.
- (24) Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти" (далі – Ліцензійні умови) встановлюється перелік видів освітньої діяльності, що підлягають ліцензуванню, а також вичерпний перелік документів, які необхідно подавати до органу ліцензування для отримання ліцензії, вимоги щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.
- (25) Відповідно до пункту 2 Ліцензійних умов освітньою діяльністю у сфері професійної (професійно-технічної) освіти є будь-яка діяльність закладів професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від типу і форми власності, що провадиться з метою підготовки (у тому числі первинної професійної підготовки та професійно-технічного навчання) здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, перепідготовки та/або підвищення їх кваліфікації за професіями, які включені до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, на рівнях професійної (професійно-технічної) освіти (першому (початковому) рівні, другому (базовому) рівні, третьому (вищому) рівні); закладів професійної (професійно-технічної) освіти іноземних держав або їх структурних підрозділів (філій), що утворюються і функціонують на території України, незалежно від виду такої діяльності.
- (26) Статтею 4 Закону України "Про професійно-технічну освіту" визначено, що система професійної (професійно-технічної) освіти складається з закладів професійної (професійно-технічної) освіти незалежно від форм власності та підпорядкування, що проводять діяльність у галузі професійної (професійно-технічної) освіти, навчально-методичних, науково-методичних, наукових, навчально-виробничих, навчально-комерційних, видавничо-поліграфічних, культурно-освітніх, фізкультурно-оздоровчих, обчислювальних та інших підприємств, установ, організацій та органів управління ними, що здійснюють або забезпечують підготовку кваліфікованих робітників.
- (27) Отже, враховуючи вимоги чинного законодавства, надання послуг з навчання, перепідготовки та/або підвищення кваліфікації у сфері професійно-технічної освіти є освітньою діяльністю та підлягає обов'язковому ліцензуванню.
- (28) Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Перелік робіт з підвищеною небезпекою затверджено наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 №15 «Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за №231/10511 (далі – Типове положення).
- (29) Вимоги Типового положення є обов'язковими для виконання усіма центральними, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, бюджетними установами та суб'єктами господарювання (далі - підприємства) незалежно від форми власності та видів діяльності.
- (30) Вимоги стосовно проведення спеціального навчання і перевірки знань з питань охорони праці визначено главою 4 Типового положення. Пунктом 4.1 цієї глави встановлено, що посадові особи та інші працівники, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України від 15.02.2005 № 232/10512, та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 № 263/121 і зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 з № 18/554 (далі - Роботи підвищеної

- небезпеки), проходять спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.
- (31) При цьому спеціальне навчання з питань охорони праці може проводитись як безпосередньо на підприємстві, так і навчальним центром. У разі здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації безпосередньо на підприємстві спеціальне навчання з питань охорони праці є складовою зазначеної професійної підготовки (пункт 4.2 глави 4 Типового положення).
- (32) Відповідно до вимог пункту 1.5 глави 1 Типового положення, суб'єкт господарювання, який має намір проводити навчання з питань охорони праці працівників інших суб'єктів господарювання, надає територіальному органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах промислової безпеки, охорони праці (далі - Держпраці), декларацію відповідності його матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки.
- (33) Порядок повідомлення дозвільного органу про відповідність матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства визначений постановою Кабінету Міністрів України від 07.12. 2016 № 922 «Деякі питання набуття права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності за декларативним принципом» (далі – Порядок повідомлення).
- (34) Відповідно до вимог Порядку декларація реєструється за допомогою інформаційних систем відповідного дозвільного органу в установлений законом строк та оприлюднюється на офіційному веб-сайті відповідного дозвільного органу. Декларації в електронній (паперовій) формі є документами постійного зберігання та зберігаються відповідним дозвільним органом.
- (35) Отже, лише zareєстрована та оприлюднена декларація свідчить про те, що суб'єкт господарювання набув право на здійснення цієї господарської діяльності.
- (36) За інформацією Управління Держпраці у Сумській області (лист від 06.03.2018 №1405/15-27/05/2018/1327), наявних у ТОВ «ІБК «Гідросфера» діючих дозвільних документів достатньо для виконання переліку робіт, що ним виконуються, якщо інше не визначено регламентною документацією або паспортами чи інструкціями заводу-виробника.
- (37) Аналіз вимог настанов щодо експлуатування та паспортів продукції виробництва СП «Радміртех» показав, що в цих документах не міститься інших вимог, окрім того, що:
- (38) - «*При монтажі комплексу необхідно керуватися гл. 4 ПБЕ ЕСУ «Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок», гл. 4 ПБЕЕС «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів та іншими документами, що діють у даній галузі промисловості. Для забезпечення безпеки працюючих з комплексом при монтажі необхідно дотримувати «Правила безпеки ДНАОП 0.00-121-98 (ПБЭЭП)», а також виконувати правила техніки безпеки та пожежної безпеки, необхідні для безпечного ведення робіт на газопроводах відповідно до нормативно технічних документів, що діють в експлуатуючій організації та регламентуюче застосування встаткування у вибухонебезпечних зонах» (пункт 7.2.1 Комплекси вимірювальні КВ Настанова щодо експлуатування ГРИС.407368.001 НЕ).*
- (39) - «*Монтаж комплексів повинні виконувати тільки спеціалісти монтажних організацій, які мають на це Дозвіл від органів Держнаглядохоронпраці, при суворому дотриманні діючих норм та інструкцій» (пункт 8.1 Комплекси вимірювальні КВ Настанова щодо експлуатування ГРИС.407368.001 НЕ).*
- (40) - «*Встановлення, монтаж і обслуговування комплексу проводяться тільки працівниками спеціалізованих організацій, які мають на це дозвіл. Комплекси повинні ремонтуватись в умовах підприємства-виробника, а також в спеціалізованих організаціях, що мають дозвіл на виконання таких робіт» (пункт 9 Комплекс вимірювальний КВР-1 ПАСПОРТ ГРИС.407368.001 ПС).*

- (41) - «При монтуванні радіотерміналу необхідно виконувати вимоги «Правил безпеки систем газопостачання України» та інших діючих нормативних актів з охорони праці. До роботи допускаються особи, що пройшли спеціальну підготовку та попередньо вивчили даний паспорт» (пункт 9 Радіотермінал інтелектуальний iMod-Vega(КПЛГ, ВЕГА, КВ) ПАСПОРТ РТЕХ.464411.002 ПС).
- (42) За інформацією, отриманою на вимогу голови територіального відділення від Головного управління Держпраці у Харківській області (лист від 05.05.2018 №4670/05-19/5149), декларації про відповідність матеріально-технічної бази СП «Радміртех» вимогам законодавства, яка надає право на проведення навчання з питань охорони праці працівників інших суб'єктів господарювання, в журналі обліку суб'єктів господарювання в Головному управлінні Держпраці у Харківській області не зареєстровано.
- (43) Окрім цього, до переліку суб'єктів господарювання, що мають право здійснення освітньої діяльності у територіальних межах Харківської області, розміщеному на офіційному сайті Міністерства освіти та науки України за посиланням: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/licenzuvannya/vidomosti-pro-pravo-zdijsnennya-osvitnoyi-diyalnosti/harkivska-oblast-1>, СП «Радміртех» у формі ТОВ (ідентифікаційний код 31559582) не включено.
- (44) **Отже, СП «Радміртех» не має права здійснювати ані освітню діяльність, ані проводити навчання з питань охорони праці працівників інших суб'єктів господарювання, ані видавати сертифікати про проходження такого навчання.**
- (45) За таких обставин надсилання СП «Радміртех» листів від 15.04.2014 №49 та від 11.04.2018 №589 з інформацією щодо права виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування ВОГ виробництва СП «Радміртех» лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника, які, в свою чергу, були поширені ПАТ «Сумигаз» серед замовників послуг ТОВ «ІБК «Гідросфера», є введенням споживачів в оману шляхом поширення відомостей, які приписують повноваження та права, яких СП «Радміртех» не має.
- (46) На вимогу голови територіального відділення від 19.06.2018 №02-10/896 щодо надання пояснень (обґрунтованих відповідними документами) стосовно причин, підстав надсилання до ПАТ «Сумигаз» листів від 15.04.2014 №49 та від 11.04.2018 №589 з інформацією щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових ВОГ виробництва СП «Радміртех» лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника, та надання інформації про суб'єктів господарювання, яким СП «Радміртех» протягом 2016-2018 надсилало листи аналогічного змісту, СП «Радміртех» повідомило територіальне відділення про наступне (лист від 06.07.2018 №666):
- (47) **«...вказані у Вимозі листи від 15.04.2014 №49 та від 11.04.2018 №589 дійсно надсилались на адресу ПАТ «Сумигаз» за їх запитамі... Листи аналогічного змісту протягом 2016-2018 років іншим суб'єктам господарювання не надсилались у зв'язку з відсутністю відповідних запитів»** (мовою оригіналу).
- (48) Так, у своєму листі від 20.02.2018 №03/03, направленому СП «Радміртех», ПАТ «Сумигаз» зазначає: **« ... Останнім часом почали виникати суперечки зі споживачами щодо кваліфікації осіб, задіяних у процесі обслуговування засобів вимірювальної техніки (монтаж, демонтаж, налагодження, тощо).**
- (49) **Прощу надати роз'яснення щодо вимог кваліфікації осіб, задіяних у процесі обслуговування засобів вимірювальної техніки виробництва ТОВ СП «Радміртех» та якими документами це має бути підтверджено»** (мовою оригіналу).
- (50) На вимогу голови територіального відділення стосовно надання інформації щодо суб'єктів господарювання (виробників засобів вимірювальної техніки) (зазначити повну назву, код ЄДРПОУ, місцезнаходження), яким ПАТ «Сумигаз» протягом 2015-2018 надсилало листи стосовно отримання роз'яснень щодо вимог до кваліфікації осіб та її документального підтвердження, задіяних у процесі обслуговування продукції їх

виробництва, Товариство повідомило територіальне відділення (лист від 28.01.2019 №400007.1-Сл-821-0119) про те, що окрім СП «Радміртех», такі листи більше нікому не надсилалися.

- (51) При цьому слід зазначити, що, враховуючи строк давності, визначений статтею 28¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» правовій оцінці підлягає інформація, поширена у листі СП «Радміртех» від 11.04.2018 №589, що передбачає юридичні наслідки у формі притягнення до відповідальності.
- (52) Статтею 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» визначено, що недобросовісною конкуренцією є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності.
- (53) Інформацією, що вводить в оману, є зокрема, відомості, які містять неповні, неточні або неправдиві дані про особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них; приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають.
- (54) Вважаючи, що правдивість та доступність інформації є одним з основних принципів добросовісної конкурентної практики, існує загальне правило, закріплене в ч. 3 ст. 10bis Паризької конвенції, відповідно до якої поширення будь-якої інформації, що вводить в оману, є несумісним з добрими звичаями в конкуренції.
- (55) Введення в оману може призвести до дуже небезпечних наслідків, причому як для виробника (надавача послуг), так і для споживача. Збитки через інформацію, що вводить в оману, завдаються не тільки конкурентам, які чесно розповсюджують інформацію про свій товар (послуги), але й споживачам, які покладаються на цю інформацію. Окрім вказаного зменшується відкритість ринку, що має негативні наслідки для економіки в цілому і для економічного добробуту, зокрема.
- (56) За таких обставин надсилання СП «Радміртех» листа від 11.04.2018 №589 з інформацією щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування ВОГ виробництва СП «Радміртех» *лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника*, яка, в свою чергу, була поширена ПАТ «Сумигаз» серед замовників послуг ТОВ «ІБК «Гідросфера» (потенційного конкурента СП «Радміртех» на цьому ринку), суперечить торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності, є поширенням інформації, що вводить в оману, та може вплинути на наміри осіб щодо замовлення послуг цього суб'єкта господарювання.

5.1 Негативні наслідки дій Відповідача

- (57) На сьогоднішній день на законодавчому рівні забезпечена можливість споживачів вільно обирати надавачів послуг демонтажних (монтажних) робіт комерційних вузлів обліку газу, пов'язаних з їх підготовкою до проведення метрологічної повірки та ринку робіт по монтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу комерційного ВОГ, та їх налагодженню за прийнятними для останніх умовами (цінами), а надавачі цих послуг можуть конкурувати між собою, пропонуючи споживачам кращу якість надання послуг за доступними цінами.
- (58) Слід зазначити, що така можливість існує (може існувати) лише за умови рівного доступу суб'єктів господарювання - надавачів послуг до інфраструктури газорозподільної системи, призначеної для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.
- (59) Встановлення нерівних (невигідних) умов здійснення господарської діяльності негативно впливає як на розвиток та функціонування ринку в цілому, так і на окремих підприємств.
- (60) Слід зазначити, що для кваліфікації дій суб'єкта господарювання як недобросовісної конкуренції не є обов'язковим з'ясування настання реальних наслідків, зокрема через заподіяння шкоди споживачам або іншого реального порушення їх прав чи інтересів. Достатнім є встановлення самого факту вчинення дій, визначених законом як

недобросовісна конкуренція, або можливості настання зазначених наслідків у зв'язку з відповідними діями таких суб'єктів господарювання.

- (61) За повідомленням ПАТ «Сумигаз» (лист від 16.08.2018 №Sm007/2-Лв-3909-0818) протягом 2014-2018 через Товариство поширювалася інформація СП «Радміртех» щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових ВОГ виробництва СП «Радміртех» *лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника, щонайменше 29 суб'єктам господарювання* (повний перелік наявний у матеріалах справи).
- (62) При цьому слід зазначити, що після отримання замовниками послуг ТОВ «ІБК «Гідросфера» вищезазначених листів значна їх частина розірвала угоди на виконання робіт по монтажу/демонтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу ВОГ, та їх налагодженню Заявником. Тобто, інформація, викладена у цих листах могла вплинути на наміри споживачів стосовно вибору надавача послуг.
- (63) На вимогу голови територіального відділення від 03.05.2018 №02-10/656 ПАТ «Сумигаз» (лист від 11.05.2018 №Sm03-Лв-2402-0518) повідомило територіальне відділення про те, що протягом 2016-2017 років послуги із виконання робіт по монтажу/демонтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу ВОГ, та їх налагодженню споживачам ПАТ «Сумигаз» (юридичним особам) у межах Сумської області надавали 13 суб'єктів господарювання (повний перелік наявний у матеріалах справи). Разом з тим, у 2018 році зазначені послуги надавали лише 2 суб'єкти господарювання.
- (64) За наявною у територіального відділення інформацією кількість побутових споживачів ПАТ «Сумигаз» станом на 01.07.2018 річний обсяг обліку природного газу яких менше 10 тис. м³, становить 3086. Із них лише 108 споживачів обладнали свої ВОГ засобами дистанційної передачі даних.
- (65) Отже, враховуючи вищезазначене, можна стверджувати, що близько 3000 абонентів Товариства є потенційними споживачами товарів (послуг) на пов'язаних ринках в межах Сумської області, в тому числі:
- демонтажних (монтажних) робіт комерційних вузлів обліку газу, пов'язаних з їх підготовкою до проведення метрологічної повірки;
 - ринку робіт по монтажу засобів вимірювальної техніки та елементів, що входять до складу комерційного ВОГ та їх налагодженню.
- (66) При цьому, враховуючи вищенаведені обсяги пов'язаних ринків, територіальним відділенням об'єктивних причин для виходу з ринку суб'єктів господарювання, що здійснювали діяльність на них протягом досліджуваного періоду, не встановлено.
- (67) За таких умов поширення через іншу особу (ПАТ «Сумигаз») недостовірної інформації, викладеної у листі СП «Радміртех» від 11.04.2018 №589, щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування ВОГ виробництва СП «Радміртех» *лише фахівцями, що пройшли навчання на базі заводу-виробника, могло призвести до звуження кола надавачів послуг, які могли бути обрані споживачами, та усунення з ринку інших суб'єктів господарювання, в тому числі і ТОВ «ІБК «Гідросфера», які не мали сертифікатів про проходження такого навчання.*
- (68) Отже, розповсюджуючи інформацію стосовно обов'язкової наявності сертифікатів, що підтверджують проходження навчання на базі заводу-виробника у спеціалістів, які проводять роботи з демонтажу (монтажу) комерційних ВОГ, та роботи пов'язані з їх підготовкою до проведення метрологічної повірки, налагодженню, СП «Радміртех» могло отримати неправомірні переваги у конкуренції у вигляді:
- збільшення попиту зі сторони суб'єктів господарювання, які мають право виконувати зазначені роботи, на послуги з навчання на базі СП «Радміртех» (які останнє не має права надавати);
 - зменшення кількості потенційних конкурентів на ринку робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових

5.2 Загальні висновки щодо порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (69) Таким чином, дії СП «Радміртех» у формі ТОВ (ідентифікаційний код 31559582), які полягали у поширенні інформації щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових частин ВОГ виробництва СП «Радміртех» лише фахівцями, які пройшли навчання на базі заводу-виробника, що може вплинути на вибір споживачами надавача послуг, кваліфікуються як порушення, передбачене статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, через іншу особу (ПАТ «Сумигаз») шляхом повідомлення невизначеному колу осіб відомостей, які приписують повноваження, яких СП «Радміртех» не має, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів (робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання.

6. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (70) Відповідно до статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (71) За інформацією СП «Радміртех», розмір доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2018 рік склав 105 301 929 (сто п'ять мільйонів триста одна тисяча дев'ятсот двадцять дев'ять) гривень.
- (72) При визначенні розміру штрафу враховано, що:
- розмір накладеного штрафу не може перевищувати меж, визначених частиною 6 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;
 - порушення припинено (листом від 14.06.2019 №1895 СП «Радміртех» листи від 15.04.2014 №49 та від 11.04.2018 №589, направлені ПАТ «Сумигаз», відкликано).

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27, 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пунктами 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що дії СП «Радміртех» у формі ТОВ (ідентифікаційний код 31559582), які полягали у поширенні інформації щодо необхідності виконання робіт із встановлення, монтажу, обслуговування, в тому числі налагодження та програмування складових частин ВОГ виробництва СП «Радміртех» лише фахівцями, які пройшли навчання на базі заводу-виробника, що може вплинути на вибір споживачами надавача послуг, є порушенням, передбаченим статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, через іншу особу (ПАТ «Сумигаз»)

шляхом повідомлення невизначеному колу осіб відомостей, які приписують повноваження, яких СП «Радміртех» не має, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів (робіт, послуг) цього суб'єкта господарювання.

2. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накладити на СП «Радміртех» у формі ТОВ (ідентифікаційний код 31559582) штраф у розмірі 17 000 (сімнадцять тисяч) гривень.

Відповідно до частини 3 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладається штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Згідно з частиною 8 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду Сумської області у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Є.М.Касьян

Голова адміністративної колегії

Є.М.Касьян

Майдан 1 М

Тел. (0542) 300002